

Motion till riksdagen 2025/26:1824

av Åsa Westlund m.fl. (S)

Stärkande av parasport för unga

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska överväga särskilda och långsiktiga insatser för parasporten för att stärka möjligheterna för funktionshindrade att delta i idrottslivet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Parasport är idrott för personer med rörelsenedsättning, synnedsättning eller intellektuell funktionsnedsättning. Den fyller ofta en mycket central del i de utövandes liv. Den ger motion, glädje och social gemenskap till många utövare. Men parasporten har också särskilda utmaningar.

Tyvärr idrottar och motionerar barn och unga med funktionsnedsättningar betydligt mindre än andra i samma ålder.

Nya resultat från PEP-rapporten 2025 Special Olympics, framtagen av Generation PEP och Parasport Sverige, visar till exempel att barn och unga med intellektuell funktionsnedsättning hör till de mest stillasittande i Sverige. Detta beror inte på deras funktionsnedsättning i sig utan på bristande tillgång till anpassade miljöer, låga förväntningar och begränsad kompetens hos vuxna i deras närhet.

Så mycket som var femte ung person mellan 16 och 29 år med intellektuell funktionsnedsättning motionerar enligt ovan nämnda rapport aldrig. Det är mer än dubbelt så många som bland hela gruppen unga i denna ålder enligt SCB.

Sjuttiofem procent av unga med intellektuell funktionsnedsättning vill enligt rapporten börja med någon aktivitet på fritiden. Det finns alltså stora möjligheter att öka det psykiska och fysiska måendet hos gruppen genom att öka tillgängligheten till parasport.

Brist på motion hänger nära samman också med psykisk ohälsa. Och tyvärr är det nästan tio gånger vanligare att lida av psykisk ohälsa bland personer med funktionsnedsättning jämfört med befolkningen i övrigt, enligt Folkhälsomyndigheten.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Genom detta har staten åtagit sig att säkerställa likvärdiga möjligheter till idrott, fritid och hälsa. FN:s granskningskommitté har nyligen riktat kritik mot Sverige för att inte tillräckligt säkerställa förutsättningar för god hälsa för dessa grupper. Parasporten skulle kunna bidra genom att erbjuda både motion och social gemenskap.

Idrottsforskningen är samstämmig: unga idrottare för att det är roligt och slutar när lusten försvinner. Drivkrafter som glädje, socialt stöd och kunniga ledare är med all sannolikhet lika viktiga för barn och unga med funktionsnedsättning som för andra. För att de ska kunna delta på lika villkor krävs dock särskilda insatser – utbildade ledare, tillgängliga miljöer och stöd till föreningar för att skapa inkluderande verksamheter.

Det är därför angeläget att regeringen överväger särskilda insatser för parasporten och återkommer till riksdagen med förslag som stärker möjligheterna för funktionshindrade att delta i idrottslivet. De insatser som behövs bör förstås vara långsiktiga och uthålliga.

Åsa Westlund (S)

Alexandra Völker (S)

Anna Vikström (S)